

فیض آبادی از روایان دفاع مقدس به بیان خاطراتی از همزمان شهیدشان پرداختند و در فضایی معنوی پیکر مطهر این شهید ۴۴ساله تازه تفحص شده از عملیات کربلای ۵ شلمچه بر دستان استادان، دانشجویان و کارکنان دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) تشییع شد.

دلسرد نمی‌شویم و از مسیرها و کانال‌های دیگری کار خودمان را انجام می‌دهیم چه بسا دشوارتر.

■ روستایی که نامش را به حاج قاسم تغییر داد

کارگردان مجموعه مستند «پرستاران» توضیح می‌دهد: ما برای ساخت مستند «آورتین» به مناطق محروم کرمان همچون کهنوج، قلعه گنج، قاسم‌آباد(که نام روستایشان را به حاج قاسم تغییر داده بودند) رفتیم. در آنجا خانه‌هایی بود که به سختی یک فرش ۹ متری در آن جا می‌گرفت و مردم در فقر و سختی به‌سر می‌پرند اما روی دیوار آن خانه‌ها، عکس حاج قاسم بود و ارادت ویژه‌ای به ایشان داشتند. جالب اینکه عده زیادی از مردم این منطقه به‌دلیل فقر حاکم بر آنجا، جزو اشرار و قاچاقچی بودند اما حاج قاسم با مردم این منطقه کاری کرده بود که آن‌ها مریدش شده بودند و زمانی‌که اسم حاج قاسم می‌آمد اشکشان جاری می‌شد. وزیرزاده با بیان اینکه حاج قاسم علاوه بر کمک به امنیت منطقه، حواستش به مردم خودش هم بوده است، خاطرنشان می‌کند: اهالی منطقه آورتین، نامه‌هایی را به ما نشان دادند که حاج قاسم تا یکی دو سال پیش از شهادتش پیگیر مطالبات و مشکلات مردم این مناطق محروم بوده است.

به گفته او، اگر به خواسته‌های این مردم شریف که در فقر و سختی به سر می‌برند توجه نشود ظرفیت شرارت و ایجاد ناامنی در آن منطقه وجود دارد در حالی‌که پس از شهادت حاج قاسم، پیگیری مشکلات و مطالبات مردم به آن شکل وجود ندارد و گویی مردم به حال خود رها شده‌اند. وی اضافه می‌کند: من به واسطه مستندهایی که درباره شهید سلیمانی ساختم، فیلم‌های پشت صحنه زیادی از ایشان دیدم، در آن فیلم‌ها می‌دیدم این شخصیت چقدر بی‌نظیر است و می‌دیدم وقتی درباره مردم مخالفش حرف می‌زد، با احترام صحبت می‌کرد چون همه مردم را عزیز می‌دانست.

تا روح تازه‌ای به کالبد این فضای علمی بدمد و حال و هوای دل‌های دانشجویان، استادان و کارکنان دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) که امروز بر اساس وظیفه‌شان در جبهه‌های علمی حضور دارند را زینوایی کند.

در این مراسم، حاج محسن شراهی و حمید جهانگیر

گنبد حرم‌های مطهر امام حسین(ع) و حضرت ابوالفضل(ع) و یک نشان و دو پلاک طلای یادبود مزین به تصویر سردار سلیمانی را از جمله این آثار عنوان کرد.

تعدادی اثر فرهنگی و هنری وجود دارد که از سوی این شهید بزرگوار به رهبر معظم انقلاب اهدا شده و ایشان آن‌ها را به کتابخانه و موزه آستان مقدس رضوی هدیه کرده‌اند. وی پرچم‌های

موزه رضوی را در قالب نمایشگاهی در معرض بازدید عموم قرار داد. مهدی قیصری‌نیک، معاون امور موزه‌های آستان قدس رضوی درخصوص آثار به نمایش درآمده گفت: در گنجینه رضوی

همزمان با سالروز شهادت سردار رشید اسلام، شهید حاج قاسم سلیمانی و همزمان شهیدش، سرباز دیروز حاج قاسم از راه رسید و حریم علمی حضرت رضا(ع) مطهر به عطر شهید و شهادت شد.

دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) روز گذشته میزبان

◀ یادگارهای سردار دل‌ها در موزه حرم رضوی

موزه آستان قدس رضوی در دومین سالگرد شهادت سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی، آثار اهدایی شهید به

در حرم

زهره کهندل!

بسیاری از کسانی که نمی‌دانند حاج قاسم سلیمانی پیش از فرماندهی سپاه قدس برای حفظ امنیت کشورمان چه کرده است باید مستند «آورتین» را ببینند. عملیات آورتین در اواسط دهه ۷۰، آغازی بود بر بزرگ‌ترین عملیات پاک‌سازی منطقه مشترک سه استان سیستان و بلوچستان، کرمان و هرمزگان از افراد مسلح و اشرار در طول تاریخ این مناطق. «آورتین» منطقه‌ای صعب‌العبور و کوهستانی در کرمان و مکانی مناسب و امن برای اشرار است که بیشتر این اشرار هم از افراد فقیر روستاها هستند و برای سیر کردن شکم خود و خانواده‌هایشان به این راه روی آورده‌اند. حل مشکل این منطقه که سال‌ها درگیر جنگ و ناامنی بود به لشکر ۴۱ ثارالله کرمان به فرماندهی حاج قاسم سلیمانی سپرده می‌شود. مستند «آورتین» به کارگردانی و نویسندگی حسن وزیرزاده و تهیه‌کنندگی اسرافیل کلیچی، تولید مرکز هنری رسانه‌ای رضوان است که برنده جایزه «سرباز وطن» این دوره از جشنواره سینماحقیقت شد.

■ قصه یک آشنایی

وزیرزاده که اهل جهرم است و فیلم‌سازی را یک دهه پیش به صورت تجربی از یک مسجد آغاز کرده و کارنامه پربراری در مستندسازی دارد، درباره جزئیات ساخت «آورتین» می‌گوید: در ابتدا قرار بود یک مستند زندگی‌نامه از حاج قاسم بسازیم. در مسیر تحقیقات با آقای حسن زلفی، عکاس و تصویربردار لشکر ۴۱ ثارالله کرمان آشنا شدیم که از همراهان و یاران قدیمی سردار سلیمانی بودند. ایشان با ما همراه شدند و خیلی به ما کمک کردند، چون فیلم‌ها و راش‌های مهمی از حاج قاسم داشتند که بی‌هیچ چشمداشتی در اختیار ما قرار دادند.

او با بیان اینکه تصمیم گرفتیم به‌قسمتی از زندگی حاج قاسم بپردازیم که کمتر به

آن پرداخته شده است و پخش‌های پنهان و ناگفته‌ای از زندگی این سردار بزرگ را برای مردم آشکار کنیم، ادامه می‌دهد: بیشتر مردم حاج‌قاسم را در هیئت نظامی دیده‌اند و ایشان را در جنگ با داعش در عراق و سوریه شناختند در حالی‌که ایشان نقش بسیار مهمی در حفظ امنیت داخل کشور داشتند.

وی با اشاره به موضوع مستند که درباره حوادث جنوب شرق ایران در سال‌های ۶۹ تا ۷۵ و ناامنی اشرار در این منطقه است، خاطرنشان می‌کند: معمولاً در مستند اولین چیزی که باید مشخص شود، خط سیر اصلی داستان است. ما موضوع عمیات آورتین را محور ساخت مستند قرار

دادیم و از این منظر به نقش حاج قاسم در تأمین امنیت این منطقه در سال‌های یاد شده پرداختیم.

■ هفت‌خان یافتن آرشیو

این مستندساز درباره دسترسی به آرشیو آن سال‌ها توضیح می‌دهد: برخی از تصاویر این مستند برای نخستین بار به نمایش درمی‌آید اما اتفاق خوبی که برای ما رخ داد بازبایی هارد تصاویر آقای زلفی بود. ایشان عکاس و تصویربردار لشکر ۴۱ ثارالله بودند و تصاویر اتفاقات آن سال‌ها در هاردی ذخیره شده بود. اما اطلاعات این هارد پریده بود و حدود هفت هشت ماه درگیر بازبایی اطلاعات آن بودیم که به

لطف خدا، این فیلم‌ها و تصاویر برگشت. بخشی از تصاویر هم در اختیار لشکر ۴۱ ثارالله بود اما برای دادن این تصاویر با ما همکاری نکردند.

او با اشاره به نقش حسن زلفی در روایت مستند «آورتین» خاطرنشان می‌کند: کسانی هستند که وقتی بخشی از آرشیویی به دست آن‌ها می‌رسد آن اطلاعات را انحصاراً در اختیار خودشان دارند، حتی اگر از آن تصاویر استفاده نکنند به کسی نمی‌دهند ولی آقای زلفی، روحیه همکاری و تعامل بالایی با گروه ما داشت. با وجود آرشیو غنی و ارزشمندی که در اختیارشان بود در دادن این آرشیو، بخشنندگی کردند. ایشان می‌گفتند این فیلم‌ها باید دیده

«راز سلیمانی»

همزمان با دومین سالگرد شهادت سردار حاج قاسم سلیمانی و همزمان شهیدش، مسابقه بزرگ کتاب‌خوانی «راز سلیمانی» برگزار می‌شود. این مسابقه و پویش کتاب‌خوانی با هدف آشنایی بیشتر جوانان با اندیشه، منش و مکتب سردار شهید حاج قاسم سلیمانی طراحی و دو کتاب «مکتب سلیمانی» و «شرح دلبری» به عنوان منابع مطالعاتی آن انتخاب شده است. رسیدن به پاسخ این پرسش که «راز محبوبیت حاج قاسم چه بود؟» نیز یکی از اهداف مهم این مسابقه است. علاقه‌مندان می‌توانند تا ۲۵ دی‌ماه یا داندوز رایگان و مطالعه این کتاب‌ها از نشانی shopjavanan.org، در مسابقه شرکت کنند. اسامی برندگان اواخر بهمن ماه به صورت پیامکی اعلام و از ۸۸ برگزیده با اهدای هدایای فرهنگی قدردانی می‌شود.

■ میدان و دیپلماسی

دو روز پیش، نشست هم‌اندیشی به مناسبت نکوداشت سردار دل‌ها حاج‌قاسم سلیمانی و با موضوع «حکمرانی مردمی و مکتب شهید سلیمانی» در دانشگاه پیام‌نور مشهد برگزار شد. در این جلسه دکتر «علی سروش» عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین (ع) و مسئول اسبق مرکز مطالعات آمریکا در دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت به ایراد سخنرانی پرداخت که بخش‌هایی از آن را می‌خوانید.

دیپلماسی هزینه‌نشد؟ «میدان» و «دیپلماسی» دو بعد یک مسیر هستند که ما گاهی با دوگانه‌سازی، راه اشتباهی را جلو پای مردم می‌گذاریم. شاید در رویکردهای ایده‌آلیستی این بحث‌ها جای طرح دارد اما در رویکردهای واقع‌گرایانه، قدرت اصل بحث است و قدرت است که از شما برای حضور در میدان دیپلماسی پشتیبانی می‌کند. حالا مدتی است که این پرسش مطرح می‌شود که چرا دیپلماسی برای میدان هزینه شد اما هیچ موقع میدان برای دیپلماسی هزینه‌نشد؟ پاسخ این است: امثال حاج‌قاسم، خود بزرگ‌ترین هزینه‌ای بود که برای دیپلماسی انجام شد. برای همین اصرار بر این است که بگویم حاج‌قاسم در واقع یک مکتب بود نه یک فرد. بنابراین باید ابعاد مختلف شخصیت حاج‌قاسم را مورد توجه قرار دهیم. یکی از دلایلی که سبب ترور شهید سلیمانی شد «کارآمدی» وی در حوزه میدان و دیپلماسی و در جبهه مقاومت

بود. بخش عظیمی از فعالیت‌های سردار سلیمانی در حوزه بین‌الملل و خارج از ایران بود، اما اگر همین منطق حاکم بر رفتار و فعالیت‌های شهید سلیمانی را در حوزه مسائل داخل ایران هم استفاده کنیم قطعاً بسیاری از مشکلات حل می‌شود.

سردار سلیمانی با «حکمرانی مردمی» در عراق و سوریه توانست ورق را برگرداند و آمریکایی‌ها و جریان تکفیری را شکست دهد. عامل این شکست‌ها، چیزی جز «مکتب مقاومت» و استقلال و خودباوری ملت‌های منطقه نبود؛ در واقع فرهنگی که شهید سلیمانی توانست در میدان‌های مختلف منطقه تزریق کند موجب عقب‌نشینی آمریکایی‌ها شد.

■ ۱۳ آبان نسل ما

با شهادت شهید سلیمانی فضا کاملاً روشن شد؛ به تعبیر یکی از رفا، ۱۳ آبان نسل ما، ۱۳ادی ماست؛ یعنی ۱۳ آباتی که روز مبارزه با استکبار جهانی است را خیلی از نسل ما به خاطر ندارند، اما ترو ناجوانمردانه سردار را همه به خاطر دارند که مواجهه و رویکرد ایران و آمریکا نه تنها بهتر نشد بلکه به چالش پررنگ‌تری تبدیل شد.

ما دونوع تفکر و تمدن داریم: یک تمدنی است که شهروند خودش را به خاطر جرمی که انجام داده، این قدر در خیابان شکنجه می‌کند تا گشته می‌شود؛ از آن طرف تفکر و مکتبی داریم که سردار یک کشور در سیل خوستان به کمک مردم می‌شتابد. البته ما در پیاده‌سازی مکتب

گفتار

گفتاری از دکتر علی سروش، عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین (ع)

حکمرانی مردمی در مکتب شهید سلیمانی

خودمان مشکلات زیادی داریم.

حکمرانی مردمی در واقع نظریه‌ای است در مباحث علوم سیاسی و علوم اجتماعی اما در مباحث خودمان به شکل مترقی‌تر آن را داریم. حرف «نوی» جمهوری اسلامی که جمهوری اسلامی- نه یک کلمه کم و نه یک کلمه زیاد- است که امام(ره) توانست این دو مفهوم «جمهوریت» و «اسلامیت» را با هم جمع کند و به فرموده شهید مطهری، جمهوریت «ظرف» و اسلام «محتوای» آن است.

حضرت امیر(ع) هم گفتند اگر نبود حضور و خواست مردم، من خلافت را رها می‌کردم. امام(ره) نیز به درستی فهمید که مردم باید پای کار باشند. هر جا بتوانیم مردم را پای کار بیاوریم و گفت‌وگوی درستی با مردم داشته باشیم موفق خواهیم بود.

شهید سلیمانی توانست فرهنگ انقلاب اسلامی و مقاومت را در سطح

آن سرزمین بوده... به درخواست اسد، طالبانی و بارزانی بوده است. از نظر کارآمدی اگر بررسی کنیم می‌بینیم در سوریه یا کشورهای دیگر، آمریکایی‌ها به کاروان‌های عروسی حمله می‌کردند... اما ببینید فرهنگ مقاومت و حکمرانی مردمی عملکردش چگونه است. ما در سوریه برای تصرف بوکمال در جنگ شهری مجبور شدیم برخی مناطق خالی از سکنه اما متعلق به مردم سوریه را بزنیم. بعد حاج‌قاسم نیروهایش را خواست و گفت هر کس هر منطقه را زده بود آنجا را درست کند. این رویکرد و این کارآمدی را با هم مقایسه کنید.

در زمینه مشارکت مردمی هم مثال بزنیم؛ دمشق در حال سقوط بود. هنر شهید همدانی- مسئول نیروهای ایران در سوریه- این بود که گفت اسلحه‌ها را به مردم بدهید، بیایید به مردم اعتماد کنید. این الگویی بود که این مکتب صادر می‌کند. برای همین بود که می‌گفتند دکمه لباس یک پاسدار ایرانی برای مردم سوریه ارزشش بیشتر از درجه‌های سوری خودشان است. چون این رویکرد توانست جواب دهد. این همان جلب مشارکت و اصالت دادن به مردم است.

■ حاکمیت قانون

وقتی حاج‌قاسم در بوکمال حضور داشت مجبور بود در یکی از خانه‌ها یکی دو روز بماند، خانه‌ای که متعلق به اهل سنت بود. وقتی مأموریت تمام شد و می‌خواست برگردد نامه‌ای نوشت و عذرخواهی کرد. شماره تلفن منزلش

را نوشت که من از منزل شما استفاده کردم شما حق داری تماس بگیری و من جبران می‌کنم. این کجا و حاکمیت نیروهای داعشی و آمریکایی کجا که به زن و بچه هم رحم نمی‌کردند. نتیجه این تفکر را در داخل کشور هم می‌توان دید. شهید شوشتری در سیستان همین کار را کرد. طرف قاچاقچی بود می‌گفت این نیاز به امکانات دارد، اگر قاچاقچی در زندان است، خانواده‌اش که مقصر نیستند باید حمایت شوند... این طور شد که توانست امنیت را به سیستان برگرداند.

خیلی از شاخص‌ها را در مکتب سلیمانی داریم مثل حضور شهید سلیمانی در بیمارستان برای عمل «نونه» هم‌رزمش- که بهر معظم انقلاب نقل کردند- ما مشابه این تفکر را کجا داریم که وقتی هم‌رزمش شهید می‌شود می‌گوید او به جای من رفته شهید شده من باید بمانم و در بیمارستان به خانواده شهید کمک کنم.

سردار وصیت می‌کند در گلزار شهدای کرمان تدفین شود. اگر جای دیگر دفن می‌شد مردم برایش گنبد و بارگاه می‌خواستند اما خودش نخواست و گفت روی قبرم بنویسید: «سرباز قاسم سلیمانی».

یک بار سردار، دخترشان، زینب خانم را می‌برد به محل کار... زینب نخود و کشمش می‌خورد و حاج‌قاسم به همکارش می‌گوید این هر زینه نخود و کشمش را از حقوق من کم کنید!

باید حاج‌قاسم را به عنوان یک «قهرمان ملی» قدر بدانیم و بتوانیم امثال ایشان را بازتولید و تربیت کنیم و این خط تمدنی و مقاومت را ادامه دهیم.